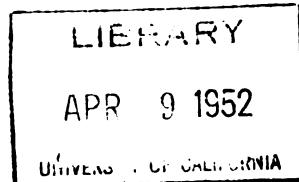

Ruse

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА
ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК

Nas^v jezik
НАШ ЈЕЗИК

Nov. ser.

НОВА СЕРИЈА

Књ. III — Св. 1-2

БЕОГРАД 1951

САДРЖАЈ

	Стр.
1. А. Белић: Његош и национална култура наша	1
2. М. Стевановић: Деминутиви с наставком -ић (и -чић)	6
3. Св. Марковић: О именцима на-исШ(а) и сл.	12
4. Св. Предић: О роду страних именцица	28
5. Д-р. Х. Клајн: Важност реченичног акцента у пословицама	34
6. М. Влајинац: „Једна смрт не да другој“	37
7. Н. Сенић и А. Зубац: „У интересу што боље књиге“	39
8. П. Речи изведене од основе „магнет“	46
9. Б. Јањић: Диваљ-дивљи	48
10. Гисма уредништву	50
11. Језичке поуке	66

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОР:

др Александар Белић, Глиша Елезовић, др Радомир Алексић,
др Михаило Стевановић, др Радосав Бошковић,
Бранислав Милановић и Игрутина Стевовић

Научна агенција

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

БЕОГРАД 1951

РЕЧИ ИЗВЕДЕНЕ ОД ОСНОВЕ „МАГНЕТ”

Напредак на сваком пољу људске делатности захтева и оправдава грађење нових речи, кованица. Нарочито је јак тај захтев у науци и техници, где су за нове појмове, изуме и предмете потребни нови изрази. Да нови изрази буду изведени у духу језика, услов је да они који их изводе, уз неопходно осећање језика, добро познају и науку о грађењу речи. У школама за опште образовање овој грани науке о језику није се обраћало довољно пажње, и тај се недостатак код многих осећа. То ће се видети из примера који овде наводимо и који је само један међу многима.

У уџбеницима за физику и електротехнику налазимо ове речи изведене од основне речи **магнет**: (**на-**)**магнетисати** и **магнетизирати**, (**на-**)**магнетисан** и (**на-**)**магнетизиран**, **магнетисање**, **магнетизовање**, **магнетизирање**, **магнетичан** и **магнетичност**.

Све те речи изведене од **магнет** пренесене су, без јуричког чишћења, из страних језика заједно са страним наставцима сврх којих су додати још и напти. Наставци **-ис**, **-ир**, узети су из грчког и немачког језика.

Међутим, управо за овај случај, налази се леп пример правилног извођења речи у књизи: Основе електротехнике II од инж. В. В. Петровића, Београд 1941, где су први пут употребљене све правилне кованице од именице **магнет**:

(**на-**)**магнетити**

(**на-**)**магнетићен**

магнетење

магнетан — магнетност

магнетнина.

Речи су направљене аналого нашим облицима: гостити — гошћење; мастити — машћење, постити — пошћење; као и код других глагола на *-iti*, и њихових глаг. именица: клатити — клаћење, млатити — млаћење, кудити — куђење итд.

Овај пример заслужује пажњу писаца нових уџбеника, који се често нађу пред сличним проблемима.

II.